

SHERIA YA KENYA

SHERIA YA MAKAMISHNA WA WAKFU

SURA YA 109

Marudio Ya Nakala 2012 [1981]
Kuchapishwa Na the Shirika la Kitaifa la Uchapishaji wa Sheria
Pamoja na Mamlaka ya Jaji Mkuu

www.kenyalaw.org

SURA YA 109

SHERIA YA MAKAMISHNA WA WAKFU

MPANGILIO

Sehemu

1. Kichwa kifupi na matumizi.
  2. Tafsiri.
  3. Nyakafu zote kusimamiwa kulingana na Sheria hii.
  4. Uthibitishaji wa Nyakafu.
  5. Kuokoa hukumu, maagizo au amri za hapo awali.
  6. Katiba ya makamishna wa Wakfu.
  7. Makamishna kuwa kitengo cha shirika na muhuri.
  8. Mwenyekiti na akidi.
  9. Katibu, maafisa na watumishi.
  10. Sajili ya mali ya Wakfu.
  11. Makamishna wanaweza kuchukua usimamizi wa nyakafu wakati wa maombi.
  12. Makamishna wanaweza kuchukua usimamizi wa nyakafu ambao unafanywa kwa njia isiyofaa au isiyoidhinishwa.
  13. Wadhamini wa nyakafu wanaweza kuitwa kutoa ushahidi wa usimamizi mzuri ya amana zao.
  14. Mikataba au makubaliano yanayohusiana na mali ya Wakfu kwa zaidi ya mwaka mmoja lazima iwe iliyoidhinishwa na makamishna.
  15. Hati miliki kwa mali ya Wakfu haitapatikana kwa maelekezo au mali mbaya baada ya kuanza kwa Sheria.
  16. Jinsi mali ya Wakfu inapaswa kusimamiwa.
  17. Makamishna wanaweza kuondoa mali ya Wakfu katika hali fulani.
  18. Mali isiyodaiwa ya Waislamu waliokufa.
  19. Mali ya Wakfu isitumike na makamishna kuelekea Wakfu mwingine wakati wa mwisho mali ya Wakfu ipo.
  20. Mfuko/ Hazina ya marekebisho na akiba.
  21. Pesa zinazopaswa kulipwa katika mfuko wa ziada.
  22. Ada.
  23. Malipo kwa makamishna.
  24. Hesabu na ukaguzi.
  25. Akaunti za benki.
  26. Kanuni.
  27. Hakiba.
-

[Tarehe ya Idhini: Juni 8, 1951.]

[Tarehe ya kuanza: Juni 8, 1951.]

Sheria ya Bunge kutoa kifungu bora cha uteuzi wa Wakfu Makamishna, kuagiza mamlaka na majukumu yao na kurekebishasheria inayohusiana na mali ya Wakfu

[Sheria Namba 30 ya 1951, L.N. 142/1963, L.N. 604/1963, L.N. 2/1964, Sheria Namba 19 ya 1964, Sheria Namba 14 ya 1971.]

1. Kichwa kifupi na matumizi

Sheria hii inaweza kutajwa kama Sheria ya makamishna wa Wakfu na itatumika kwa hiyo maeneo ambayo Waziri anaweza, kwa taarifa katika Gazeti, aelekeze.

[L.N. 604/1963.]

2. Tafsiri

Katika Sheria hii, isipokuwa pale ambapo muktadha unahitaji vinginevyo -

"**Kamishna**" inamaanisha mwanachama wa makamishna wa Wakfu aliyeteuliwa chini ya kifungu cha 6;

"**Mwislamu**" maana yake ni Mwarabu, mshiriki wa makabila kumi na mawili, Baluchi, a Msomali, Kisiwa cha Comoro, Malagasy au mzaliwa wa Afrika, wa imani ya Kiislamu;

"**Mdhamini**" ni pamoja na mtu yeyote, iwe peke yake au kwa pamoja na mwingine, katika udhibiti wa mali yoyote inayohusika na Wakfu au katika kupokea kodi au faida yoyote yake;

"**Wakfu**" inamaanisha zawadi ya kidini, ya hisani au ya fadhili au kujitolea kwa mali yoyote kwa mujibu wa sheria za Waislamu;

"**Wakfu Ahli**" inamaanisha Wakfu iliyotengenezwa kwa faida ya mtu binafsi au familia, au kwa utekelezaji wa ibada au sherehe zinazotambuliwa na sheria ya Waislamu kama kuwa kwa faida ya roho ya mtu binafsi (pamoja na kujitolea) au ya roho za washiriki wa familia;

"**Makamishna wa Wakfu**" inamaanisha makamishna wa Wakfu wa Kenya iliyoungwa chini ya kifungu cha 6;

"**Wakfu Khairi**" inamaanisha Wakfu, zaidi ya wakhli Ahli, iliyoungwa kwa yoyote madhumuni ya kidini, ya hisani au ya neema ya umma yanayotambuliwa na sheria ya Waislamu, ikiwa ni pamoja na utoaji na utunzaji wa makaburi na maeneo ya mazishi.

3. Nyakafu zote kusimamiwa kulingana na Sheria hii

Kila wakfu iliyotengenezwa na au kwa faida ya Mwislamu yeyote itasimamiwa katika kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii:

Isipokuwa mtu yeyote anayedai Uislamu ambaye sio Mwislamu ndani ya maana ya kifungu cha 2 inaweza kuteua Makamishna wa Wakfu kuwa mdhamini wa mali yoyote ambayo ni ya Wakfu iliyofanywa na mtu huyo, na katika kila hali kama hiyo makamishna wa Wakfu watakuwa wadhamini wake na mali hiyo itakuwa kusimamiwa kwa mujibu wa Sheria hii.

4. Uthibitishaji wa nyakafu

(1) Kila wakfu kabla au baadaye inayotengenezwa na Mwislamu yeyote ambaye ametengenezwa, iwe kabisa au kwa sehemu, kwa madhumuni yoyote yafuatayo, ambayo ni kusema:

(a) kwa faida, iwe kabisa au kwa sehemu, ya familia, watoto, uzao au ukoo wa mtengenezaji au wa mtu mwingine yeyote; au

(b) ikiwa mtengenezaji wa Wakfu yuko Ibathi au Hanafi Mohammedan, kwa ajili yakematengenezo na msaada mwenyewe wakati wa maisha yake, inatangazwa kuwa ni Wakfu halali ikiwa-

(i) ni kwa mujibu wa kila sheria ya Kiislamu ilio gtengezwa; na

(ii) faida ya mwisho katika mali ambayo Wakfu ni wazi, au, kwa hali yoyote ambayo sheria ya kibinafsi ya mtu huyo kufanya Wakfu iwe na vibali, kwa kusema, zimehifadhiwa kwa masikini au kwa madhumuni mengine yoyote yanayotambuliwa na sheria ya Kiislamu kama ya kidini, mcha Mungu au kusudi la hisani ya shirika la kijamii la kudumu:

Isipokuwa kwamba kutokuwepo kwa uhifadhi wowote wa faida ya mwisho katika mali ambayo ni lengo la Wakfu kwa masikini au madhumuni mengine yoyote yanayotambuliwa na Sheria ya Waislamu kama kusudi la kidini, la kumcha Mungu au la hisani ya tabia ya kudumu haitafanya batili ikiwa sheria ya kibinafsi ya mtengenezaji haifanyi hivyo inahitaji uhifadhi wowote kama huo.

(2) Hakuna Wakfu ambayo kifungu kidogo cha (1) inatumika haitakuwa halali kwa sababu tu faida katika mali iliyohifadhiwa na Wakfu kwa masikini au dini yoyote, madhumuni ya wacha Mungu au misaada hayatakiwi kutekelezwa mpaka baada ya kutoweka kwa familia, watoto, uzao au jamaa wa mtengenezaji wa Wakfu.

[L.N. 142/1963, Sheria Namba 19 ya 1964, Sch.]

5. Kuokoa hukumu, maagizo au amri za hapo awali

Hakuna chochote katika Sheria hii kitakachoathiri haki yoyote, riba au mali isiyohamishika au mali yoyote jina ambalo limepewa au lina dhamana, na ikiwa inamiliki, kugeuza au kubaki, ilikusanywa au ilipatikana kabla ya kuanza kwa hii tenda chini ya uamuzi wowote wa mwisho, amri au amri ya korti ya mamlaka yenye uwezo.

6. Katiba ya Makamishna wa Wakfu

(1) Kuna kitengo kilichoundwa kinachojulikana kama makamishna wa Wakfu Kenya, ambao watakuwa na watu wanane, ambao—

(a) mmoja atakuwa Mkuu wa Mkoa wa Mkoa wa Pwani, ambaye atakuwa ex officio mwanachama;

(b) mmoja atakuwa Kadhi Mkuu, ambaye atakuwa mwanachama mkuu;

(c) mmoja atakuwa Muislamu aliyeteuliwa na waziri juu ya uteuzi ya kamishna wa mkoa wa mkoa wa Pwani; na

(d) watano watakuwa Waislamu walioteuliwa na Gavana kutoka kwa jopo la majina yaliyowasilishwa na Kamishna wa mkoa wa Pwani baada ya kuzingatia maoni ya Waislamu kuhusiana kwa hiyo.

(2) Kila kamishna aliyeteuliwa chini ya aya ya (c) au aya (d) ya kifungu kidogo cha (1) atashika madaraka kwa kipindi cha miaka mitatu isipokuwa mapema kujiuzulu au kwa sababu nzuri, anaondolewa na Waziri, lakini atastahiki kuteuliwa tena.

(3) Nafasi yoyote kati ya makamishna walioteuliwa chini ya aya (c) na (d) ya kifungu kidogo cha (1) itajazwa na mtu fulani aliyeteuliwa na Waziri kwa njia ile ile kama mtu ambaye nafasi yake ya kujazwa iliteuliwa.

[L.N. 604/1963, Sheria Namba 14 ya 1971, Sch.]

7. Makamishna kuwa kitengo cha shirika pamoja na muhuri

(1) Makamishna wa Wakfu watakuwa kitecngo chenye kudumu katika urithi pamaoja na muhuri wake, na kitakuwa na nguvu zote, kazi na majukumu yaliyopewa na yaliyowekwa na Sheria hii.

(2) Makamishna wa Wakfu wanaweza kushtaki na kushtakiwa kwa jina lake la ushirika, na inaweza kwa sababu zote kuelezewa na jina hilo.

(3) Muhuri wa makamishna wa Wakfu (Sura ya 47) utathibitishwa na saina ya mwenyekiti, au kamishna aliyeidhinishwa kuchukua hatua kwa niaba hiyo, na katibu, na muhuri utazingatiwa rasmi na kimahakama.

(4) Nyaraka zote, isipokuwa zile zinazohitajika na sheria kuwa chini ya muhuri, zimetengenezwa na, na maamuzi yote ya, makamishna wa Wakfu wanaweza kuashiria chini ya mkono wa mwenyekiti, kamishna yeyote aliyeidhinishwa kwa niaba hiyo, au katibu.

8. Mwenyekiti na akidi

(1) Katika mkutano wa kwanza uliofanyika kila mwaka makamishna wa Wakfu watachagua Mwislamu maarufu kutoka miongoni mwa wanachama wao kuwa mwenyekiti wa mwaka uliofuata.

(2) Mwenyekiti atasimamia mikutano yote ya Makamishna wa Wakfu ambayo yupo, na kwa kukosekana kwa mkutano wowote makamishna aliyepo atachagua kamishna kuongoza mkutano huo.

(3) Akidi ya Makamishna wa Wakfu watakuwa watatu kati yao mmoja kuwa mwanachama wa zamani wa ofisi.

[Sheria Namba 14 ya 1971, Sch.]

9. Katibu, maafisa na watumishi

Makamishna wa Wakfu wanaweza, kwa masharti na masharti kama wanaweza fikiria inafaa, uajiri katibu, ambaye atashikilia sifa ya kitaalam kama mhasibu au katibu, na maafisa wengine na watumishi kadri watakavyokuwa ilionekana kuwa muhimu kwa usimamizi mzuri wa mambo ya Makamishna wa Wakfu, na wanaweza kumfukuza kazi mtu yeyote aliyeajiriwa.

[Sheria Namba 14 ya 1971, Sch.]

10. Sajili ya mali ya Wakfu

(1) Makamishna wa Wakfu wataweka, katika hali hiyo na vile vile maelezo kama inavyoweza kuamriwa, msajili wa mali yote inayohusika na Wakfu.

(2) Kila mdhamini wa mali anayehusika na Wakfu atakuwa, ndani ya miezi miwili tarehe ya kutengenezwa kwa Wakfu, tuma maombi kwa makamishna wa Wakfu kwa isajili; na kila ombi litakuwa katika fomu hiyo na litakuwa na vile maelezo na uambatane na ada kama itakavyo amriwa.

(3) Ada zote za usajili wa mali mtu wa Wakfu atakuwa sifa ya makamishna wa Wakfu kwa mfuko unaojulikana kama mfuko wa hazina kuu.

(4) Mdamini yeyote atakayeshindwa kutekeleza masharti ya kifungu kidogo cha (2) atakuwa awe na hatia ya kosa na atatozwa faini isiyozidi shilingi elfu mbili au kifungo kwa kipindi kisichozidi miezi sita.

11. Makamishna wanaweza kuchukua usimamizi wa Wakfus wakati wa maombi

Kwenye programu-

(a) Kwa upande wa Wakfu Khairi, wa mdhamini au wadhamini, kama ilivyo inaweza kuwa, ya Wakfu; na

(b) katika kesi ya Wakfu Ahli, wa mdhamini au wadhamini, kama hali inaweza kuwa, kwa idhini ya wengi wa walengwa wa Wakfu, makamishna wa Wakfu wanaweza kuchukua madaraka, kulingana na masharti kama vile iliyowekwa na Makamishna wa Wakfu, usimamizi wa mali hiyo chini ya Wakfu na mali hiyo kuanzia hapo itakuwa zamu ya Makamishna wa Wakfu.

12. Makamishna wanaweza kuchukua usimamizi wa Wakfus ambao wako uliofanywa kwa njia isiyofaa au isiyoidhinishwa

(1) Kwa hali yoyote ambayo inaonekana kwa makamishna kwamba -

(a) Hakuna mdhamini aliyebuniwa vizuri wa Wakfu; au

(b) Mdamini yeyote anafanya kwa njia isiyofaa au isiyoidhinishwa, makamishna wa Wakfu wanaweza, katika kesi ya Wakfu Khairi wa hoja yao wenyewe, na katika kesi ya Wakfu Ahli juu ya hoja ya walengwa wengi, shikilia uchunguzi.

(2) Ilani ya maandishi ya uchunguzi kama huo itapewa kwa watu wote walio na yoyote nia ya mkesho, na watu hawa kwa arifa hiyo wataalikwa kujitokeza na kutoa ushahidi mbele ya makamishna wa Wakfu.

(3) Ikiwa, baada ya kufanya uchunguzi, Makamishna wa Wakfu wanapata hiyo hapo hakuna mdhamini aliyebuniwa vizuri wa Wakfu, au kwamba mdhamini yeyote anafanya kazi katika namna isiyofaa au isiyoidhinishwa, Makamishna wa Wakfu wanaweza kutoa agizo ama kutangaza kuwa mali ambayo ni ya Wakfu itakuwa katika siku zijazo kusimamiwa na makamishna wa Wakfu au kuteua mtu mwingine au watu kuwa wadhamini au wadhamini.

13. Wadhamini wa Wakfu wanaweza kuitwa juu ya kutoa ushahidi wa sahihi usimamizi wa amana zao

(1) Makamishna wa Wakfu wakati wowote wanaweza kumwita mdhamini yeyote wa Wakfu mali ili kukidhi kwamba mali inasimamiwa vizuri, na inaweza inahitaji mdhamini atoe hati au vitabu vyovyote, iwe ya akaunti au vinginevyo, katika milki yake au udhibiti unaohusiana na mali hiyo.

(2) Mdamini yeyote ambaye anashindwa kufuata matakwa ya kutoa hati au vitabu katika milki yake au udhibiti uliofanywa na makamishna wa Wakfu chini kifungu kidogo cha (1) atakuwa na hatia ya kosa na atatozwa faini isiyozidi mbili shilingi elfu au kifungo kwa kipindi kisichozidi miezi sita.

14. Mikataba au makubaliano yanayohusiana na mali ya Wakfu kwa zaidi ya moja mwaka lazima idhinishwe na makamishna

Hakuna mkataba au makubaliano ya maelezo yoyote yanayodai kuuza au kukodisha au kutenganisha mali yoyote chini ya Wakfu wowote kwa kipindi chochote zaidi ya mwaka mmoja itakuwa halali isipokuwa idhini kwa maandishi ya Wakfu makamishna wamepatikana kwanza.

15. Hati za mali ya Wakfu hazitapatikana kwa maelezo au Milki mbaya baada ya kuanza kwa Sheria

Bila kujali chochote kinyume na sheria yoyote au sheria kwa sasa nguvu, hakuna hati miliki ya mali yoyote ambayo mtaftaji wa Wakfu atakuwa, baada ya kuanza kwa Sheria hii, kupatikana na mtu yeyote kwa sababu ya mtu huyo kuwa na mali mbaya au kwa sababu ya sheria yoyote ya maagizo.

16. Jinsi mali ya Wakfu inapaswa kusimamiwa

(1) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu kidogo cha (2), mali yote ni mali ya yoyote Wakfu ambayo iko chini ya udhibiti wa Makamishna wa Wakfu itasimamiwa na makamishna wa Wakfu kulingana na nia ya mtengenezaji wa Wakfu, ikiwa nia hizo ni halali kulingana na sheria ya Waislamu na zinaweza, wa inafanyika, na ikiwa nia hizo zinajulikana narejea ya jadi au kwa kurejelea ushahidi mwingine wowote unaopatikana kihalali.

(2) Kwa hali yoyote ambapo kwa maoni ya makamishna wa Wakfu nia ya mtengenezaji wa Wakfu ni haramu au haijulikani au ni haina uwezo wa kutekelezwa, au ambapo mapato yoyote ya ziada hubaki baada kutimiza nia ya mtengenezaji wa Wakfu, makamishna wa Wakfu wataingia kesi ya Wakfu Khairi, tumia mali hiyo chini ya Wakfu au yoyote mali ya ziada au mapato kutokana na hayo, kama hali inaweza kuwa, kwa fadhili hizo au malengo ya kutoa misaada kwa niaba ya Waislamu kama inavyoonekana kwa makamishna wa Wakfu wanafaa, na kwa upande wa wakili Ahli, watatumia mali hiyo au mali ya ziada au mapato kwa njia ambayo Wakamishina wa Wakfu wanaona inafaa kwa faida ya walengwa wa Wakfu

17. Makamishna wanaweza kuondoa mali ya Wakfu katika hali fulani

Ikiwa inaonekana kwa makamishna wa Wakfu kwamba kwa heshima ya Wakfu yoyote makusudi ya mtengenezaji hayawezi kutekelezwa kwa busara na ndivyo ipasavyo ni muhimu kwamba mali ya Wakfu au sehemu yoyote yake inapaswa kuuzwa, Makamishna wa Wakfu wanaweza kusababisha mali hiyo au sehemu yake kuuzwa, na atatumia mapato ya uuzaji kwa njia iliyotolewa na kifungu kidogo cha (2) cha kifungu cha 16:

Isipokuwa kwamba hakuna kitu katika sehemu hii kitachukuliwa kuidhinisha uuzaji ya ardhi yoyote au sehemu yoyote ambayo chini ya Wakfu yoyote itatumika kwa makaburi au uwanja wa mazishi au kwa ujenzi wa msikiti.

18. Mali isiyodaiwa ya Waislamu waliokufa

(1) Bila kujali chochote kinyume na Sheria ya Urithi wa Sheria (Sura ya 160), mali yoyote ya Muislamu aliyekufa ambayo hakuna madai yoyote iliyoanzishwa ndani ya mwaka mmoja tangu tarehe ambayo mali hiyo ilipewa

Msimamizi wa mali hiyo au kwa mdhamini wa Umma atakabidhiwa kwa Makamishna wa Wakfu na msimamizi au Mdhamini wa Umma, kama itakavyokuwa, na ikiwa haitakabidhiwa kwa njia ya pesa, itabadilishwa kuwa pesa na kulipwa na makamishna wa Wakfu katika mfuko maalum iliyoundwa kwa kusudi la kujulikana kama mfuko wa ziada.

(2) Hazina ya ziada itatumiwa na makamishna wa Wakfu kwa hiyo madhumuni mazuri au ya hisani kwa faida ya Waislamu kama makamishna wa Wakfu wanaweza kuzingatia sahihi:

Isipokuwa ikiwa, ndani ya miaka kumi na mbili tangu tarehe ambayo mali yoyote ya Mwislamu aliyekufa alikabidhiwa kwa makamishna wa Wakfu kwa kufuata kifungu kidogo cha (1), mtu yeyote anaanzisha madai yake, makamishna wa Wakfu atalipa nje ya mfuko wa ziada jumla sawa na kiasi kilicholipwa kwenye mfuko huo kwa niaba ya mali ya Muislamu aliyekufa.

19. Mali ya Wakfu isiyotumiwa na makamishna kuelekea Wakfu mwingine wakati mali ya mwisho ya Wakfu ipo

Makamishna wa Wakfu hawatatumia mali yoyote au mapato yoyote kutoka mali yoyote inayohusika na Wakfu kwa kusudi lolote lililounganishwa na Wakfu mwingine ilimradi bado kuna mali yoyote chini ya Wakfu wa mwisho:

Isipokuwa kwamba, ikiwa imeridhika kuwa mali yoyote ni ya Wakfu Khairi ni kwa haraka inayohitaji matumizi yoyote kwa ukarabati au kwa madhumuni mengine yoyote, Wakfu makamishna wanaweza, bila kujali kwamba kuna mali ambayo ni ya hiyo Wakfu, tumia mapato yatokanayo na mali chini ya Wakfu mwingine Khairi kwa kusudi hilo, ikiwa Makamishna wa Wakfu wameridhika kwamba—

(i) kwamba mapato hayahitajiki wakati wa mwisho Khairi; na

(ii) kiasi cha mapato yaliyotumiwa hivyo, bila kuathiri madhumuni ya Wakfu kuhusiana na ambayo hutumiwa, ulipwe nje ya mali ya Wakfu huyo ndani ya miaka mitano tangu tarehe ya kuwa hivyo kutumika.

20. Mfuko/ Hazina ya marekebisho na akiba

Makamishna wa Wakfu wataweka kwa heshima ya kila Wakfu mrekebisho na mfuko wa akiba, ambao utalipwa, kabla ya malipo yoyote kufanywa kwa lengo la kutekeleza marekebisho ya Wakfu, jumla kama vile katika maoni ya makamishna wa Wakfu ni muhimu kudumisha na kuhifadhi mali ambayo ni kwa ajili ya Wakfu:

Isipokuwa kwamba usawa uliopo katika mfuko wowote wa marekebisho na akiba wakati wowote hautazidi asilimia thelathini ya thamani ya mali hiyo ya Wakfu.

21. Pesa zinazopaswa kulipwa katika mfuko wa ziada

(1) Ikiwa, kuhusiana na Wakfu yoyote—

(a) nia ya mtengenezaji-

(i) ni kinyume cha sheria au haijulikani; au

(ii) hawana uwezo wa kutekelezwa; au

(iii) haiwezi kutekelezwa kwa busara; au

(b) walengwa hawahakikiki; au

(c) mapato yoyote ya ziada hubaki baada ya kufanya malipo yanayotakiwa na kifungu cha 20, na baada ya kutekeleza dhamira ya mtengenezaji wa Wakfu,

Makamishna wa Wakfu watalipa kwenye mfuko wa ziada ulioundwa chini ya kifungu cha 18 mapato ya uuzaji wa mali yoyote ambayo ni ya Wakfu kama inavyotajwa katika aya (a) na (b) ya kifungu hiki na mapato yoyote ya ziada kama ilivyo iliyotajwa katika aya ya (c) ya kifungu hiki.

(2) Makamishna wa Wakfu watakuwa na nguvu ya kuweka amana yoyote benki, au kuwekeza ndani na juu ya uwekezaji na dhamana kama inaruhusiwa na sheria ya uwekezaji wa fedha za uaminifu, pesa zozote zinazosimama kwa sifa ya mfuko wa ziada, na mapato yatoanayo na hayo yatalipwa kwa mkopo wa mfuko mkuu wa usimamizi.

22. Ada

(1) Kutakuwa na malipo ya kamishna wa Wakfu ada ya kiasi hicho kama inavyoweza kuagizwa mara kwa mara kwa usimamizi wa Wakfu waliopewa makamishna wa Wakfu; na mpaka ada nyingine yoyote iamrishwe, Makamishna wa Wakfu watatoza ada kwa kiwango cha asilimia tano kwa mwaka ya mapato ya mali ya Wakfu Khairi, na asilimia kumi kwa mwaka ya mapato ya mali ya Wakfu Ahli.

(2) Pesa inayotokana na ada hiyo italipwa kwa jumla mfuko wa usimamizi, na itatumiwa na makamishna wa Wakfu kwanza katika kulipia gharama za usimamizi, na ziada itatumika kwa vile madhumuni ya hisani kama makamishna wa Wakfu wanaweza kuzingatia kuwa sawa.

(3) Hakuna ada itakayowekwa katika kifungu kidogo cha (1) isipokuwa baada ya kupitishwa azimio la kusudi hilo na makamishna wengi waliopo kwenye a mkutano wa makamishna wa Wakfu ulioitishwa kwa kusudi hilo.

23. Malipo kwa makamishna

Makamishna wa Wakfu wanaweza kumlipa kamishna yeyote posho/Malipo kama Waziri anaweza kurekebisha:

Isipokuwa malipo ya posho kama hiyo yatafanywa tu baada ya azimio au jambo hilo limepitishwa na makamishna wengi katika mkutano wa makamishna wa Wakfu.

[Sheria Namba 14 ya 1971, Sch.]

24. Hesabu na ukaguzi

Makamishna wa Wakfu wataweka hesabu sahihi za mali zote na fedha ambazo zinakuja mikononi mwao, na akaunti hizo zitakaguliwa na mkaguzi aliyeidhinishwa na waziri kwa nyakati ambazo Waziri anaweza kuamuru.

[L.N. 604/1963.]

25. Akaunti za benki

(1) Makamishna wa Wakfu watafungua akaunti ya benki au benki akaunti ambazo pesa zote zilizopokelewa na makamishna wa Wakfu zitakuwa kulipwa, na ambayo malipo yote yaliyoidhinishwa na makamishna wa Wakfu yatatekelezwa kutengenezwa.

(2) Akaunti yoyote hiyo ya benki itaendeshwa na mwenyekiti, au kamishna alie idhinishwa kihalali kwa ajili hiyo na waziri, na katibu.

[Sheria Namba 14 ya 1971, Sch.]

26. Kanuni

Makamishna wa Wakfu wanaweza, kwa idhini ya waziri, kutunga sheria kwa jumla kwa utekelezaji bora wa vifungu vya sheria hii na kwa kuagiza chochote kinachohitajika na sheria hii kuagizwa.

[L.N. 604/1963.]

27. Hakiba

Mali yote ya Wakfu iliyosajiliwa chini ya sheria ya makamishna wa Wakfu (Sura ya 47(1948) sasa imefutwa) ita chukuliwa kuwa imesajiliwa kihalali chini ya hii sheria.

SURA YA 109

SHERIA YA MAKAMISHNA WA WAKFU

SHERIA NDOGO

Orodha ya Sheria Ndogo

Ukurasa

1. Matumizi ya sheria chini ya kifungu cha 1	15
2. Agizo la Wakfu (ada), 1981	17

MATUMIZI YA SHERIA CHINI YA SEHEMU YA 1
[L.N. 124/1964.]

Mkoa wa Pwani

AMRI YA WAKFU (ADA)

[L.N. 137/1981, L.N. 148/1981.]

1. Agizo hili linaweza kutajwa kama Agizo la Wakfu, 1981, na itachukuliwa kuwa zimeanza kutumika mnamo 1 Januari, 1972.
2. Ada inayolipwa kwa usajili na usimamizi wa Wakfu chini ya kifungu cha 10 na 22 ya Sheria, mtawaliwa, zitakuwa zile zilizoainishwa kwenye safu ya pili ya Ratiba ya Agizo hili.

RATIBA

[L.N. 148/1981.]

Usajili wa Wakfu ..... Sh. 20

Usimamizi wa Wakfu Khairi au Wakfu Ahli asilimia kumi na tano kwa mwaka wa mapato ya mali.
